Dosarul nr.3-297/2023

Republica Moldova
H O T Ă R Î R E
În numele Legii

13 iunie 2024 *****

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din
Preşedinte de şedinţă, judecător Vitalii Ciumac
Grefier Daniela Pantaz, Cristina Cibotari

examinînd în şedinţă publică acțiunea depusă de Viorica Gonța împotriva Primăria satului ***** cu participarea terțului Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat privind accesul la informație,

A C O N S T A T A T:

Argumentele participanţilor la proces.

Viorica Gonța s-a adresat în instanța de contencios administrativ cu acțiunea nominalizată. În motivarea acțiunii a indicat că, locuiește în satul *****, str. *****i 4, iar gospodăria în care locuiește i-a fost donată de către mama sa, Olga Gonţa, care a decedat în anul 2017.

Conform certificatului nr.790 din 25 iunie 1990, eliberat de către Sovietul sătesc ***** de deputaţi ai poporului raionului Străşeni (Frunze) RSS Moldovenească, Biroul de Inventariere Călăraşi şi în conformitate cu înscrisurile în Registrul de evidenţă a gospodăriilor populaţiei nr.4 contul nr.341, gospodăria situată în satul *****, r. Frunze, strada Suvorov,4, a fost atribuit la categoria gospodăria muncitorului - Olga Gonţa, după care se număra ca proprietate: casa privată cu suprafaţa de 91,1 m.p, unde casa constituie 65, 6 m.p., construcţia accesorie 7,60x3,60, veranda 3,25 x 3,20, bucătărie de vară 10,25 x 4,20 m, verandă 5,80 x 1,55 m, beci 4,65 x 3,30 m şi copertină 10, 0 x 2,50 m, iar terenul de pe lângă casă cu suprafaţa de 0,23 ha.

Prin Legea cu privire la modificarea articolului 82 din Codul Funciar al R.S.S. Moldova nr.514 din 20.02.1991, Sovietul Suprem al Republicii Sovietice Socialiste Moldova a hotărât următoarele: articolul 82 din Codul Funciar al R.S.S. Moldova, aprobat prin Legea R.S.S. Moldova din 22 decembrie 1970 (Veştile Sovietului Suprem şi ale Guvernului R.S.S. Moldoveneşti, 1970. nr.12, art. 242), se reformulează în felul următor: articolul 82 ”Mărimea lotului de pamînt de lingă casă, repartizat muncitorilor şi slujbaşilor din sovhozuri şi altor cetăţeni” - Lotul de pamînt de lîngă casă se repartizează la o familie în următoarele mărimi:

- persoanelor care trăiesc și lucrează permanent în localităţi săteşti - 0,3 hectare;

Conformându-se normelor legale menţionate, Primăria satului ***** prin Decizia 3/6 din 12.03.1992, a decis repartizarea locuitorilor satului ***** a terenurilor de pe lângă casă, anterior distribuite şi deţinute de ei în folosinţă.

La 09 iunie 2001, doamnei Olga Gonţa i-a fost eliberat Titlul de autentificare a deținătorului de teren conform căruia terenului de lângă casă i-a fost atribuit nr. cadastral 01224205018, însă suprafaţa acestuia a fost indicată ca fiind de 0,1992 ha, dar nu de 0,23 ha, aşa cum i-a fost atribuit pentru folosinţă doamnei Olga Gonţa.

Confruntând norma legală menţionată supra, care prevede că terenul de lângă casă se repartizează în mărime de 0,3 ha, cu suprafaţa terenului de lângă casa Olgăi Gonţa de 0,23 ha, care se afla în folosinţa acesteia şi cu suprafaţa de 0,1992 ha care i-a fost atribuit lui Olga Gonţa prin Titlul de autentificare a deţinătorului de teren menţionat, se atestă că la repartizarea terenului cu numărul cadastral *****n mărime de 0,1992 ha, Consiliul sătesc *****, fără nici o justificare, a încălcat dreptul lui Olga Gonţa de a primi în proprietate lotul de lângă casă de care s-a folosit cu suprafaţa de 0,23 ha, suprafaţă care se încadrează în suprafaţa de 0,3 ha, prevăzută de Legea nr.514/1992 menţionată supra.

In contextul celor expuse, pentru stabilirea cauzelor şi circumstanţelor în care Consiliul sătesc ***** a decis repartizarea către Olga Gonţa a unui teren mai mic decât cel deţinut de ea în folosinţă, la 11 noiembrie 2022, s-a adresat Primăriei ***** cu o cerere prin care a solicitat furnizarea informaţiei după cum urmează:

- ”Cine au fost membrii Consiliului sătesc ***** care au decis repartizarea O. Gonţa a terenului de lângă casă cu suprafaţa de 0,1992 ha?
- Care a fost motivul (neglijenţa, abuzul, alt temei) de care s-au condus membrii consiliului sătesc *****, când au decis să repartizeze în proprietate O. Gonţa terenul de lângă casă în mărime de 0,1992 ha, dacă terenul de lângă casa acesteia pe care-l deţinea în folosinţă, avea suprafaţa de 0,23 ha ?
- Care au fost suprafeţele terenurilor de lângă casă (adiacente terenului O. Gonţa) ale vecinilor O. Gonţa, cu care se mărgineşte terenul deţinut de ea în folosinţă de 0,23 ha, conform situaţiei la 12 martie 1992 şi ce suprafeţe ale terenurilor le-au fost repartizate acestor vecini prin Decizia nr.3/6 din 12.03.1992? Dacă cuiva din ei, prin Decizia 3/6 din 12.03.1992 a fost repartizat un teren mai mare decât cel deţinut în folosinţă, solicit să mă informaţi, în ce temei s-a repartizat un teren cu o suprafaţă mai mare decât cea deţinută.
- Cui din vecinii O. Gonţa i-a fost repartizată suprafaţa de 0,0308 ha care nu a fost repartizată O. Gonţa? Solicit să comunicaţi cui din vecini, cât teren i-a revenit din această suprafaţă şi în ce temei s-a decis majorarea terenului acestora fără a informa pe O. Gonţa.
- Au fost actualizate planurile geometrice ale terenurilor O. Gonţa şi vecinilor ei, conform suprafeţelor repartizate prin Decizia 3/6 din 12.03.1992 ? Dacă au fost actualizate planurile menţionate, solicit să-mi prezentaţi Actele de constatare a terenurilor, semnate de către proprietari şi vecinii lor.”

Cererea a fost înregistrată cu nr.02/1-35/928, iar prin scrisoarea din 15.11.2022, a fost informată despre faptul deschiderii procedurii administrative în baza cererii depuse de reclamant. Chiar dacă petiţia lui Viorica Gonța conţinea toate elementele prevăzute de art.75 Cod Administrativ al RM şi a fost depusă de dînsa şi din numele propriu, fiind semnată de Viorica Gonța cu indicarea în ea a autorităţii publice cui a fost adresată, semnatarul scrisorii domnul Dorin Polișciuc, juristul primăriei *****, a solicitat de a-i prezenta actul care atestă dreptul de reprezentare de către reclamant a mamei sale Olga Gonţa, decedată în 2017.

Prin cererea din 22 noiembrie 2022, a informat Primăria Ghighici că cererea/petiţia din 11.11.22, este depusă de către Viorica Gonța din nume propriu şi semnată tot de către dînsa, dar faptul că întrebările puse se referă la terenul de pământ care a fost dat iniţial în folosinţă, iar apoi repartizat în proprietate mamei sale Olga Gonţa şi acum îi aparţine reclamantului, nu necesită document de reprezentare a mamei sale Olga Gonţa în procedura administrativă, chiar şi din simplul motiv că ea nu este parte a procedurii administrative.

Având în vedere că cererea depusă de Viorica Gonța întruneşte elementele petiţiei prevăzute de art.75 Cod Administrativ, iar din contextul cererii nu rezultă că ea solicită informaţii din numele mamei sale, a solicitat continuarea procedurii administrative în baza cererii de furnizare a informaţiei depusă de reclamant la 11.11.2022, precum şi examinarea obiectivă a cererii şi furnizarea informaţiei solicitate.

Totodată, a solicitat eliberararea copiei Deciziei Consiluiului sătesc ***** prin care a fost instituită comisia de repartizare a terenurilor (conform prevederilor legii 514/1991) şi lista nominală a comisiei.

Primăria Ghighici nu s-a conformat prevederilor Legii privind accesul la informaţie nr.982 din 11.05.2000 şi informaţia solicitată, în termen de 15 zile lucrătoare nu i-a furnizat, asftel încălcându-i-se dreptul la informare, garantat de art.34 al Constituţiei RM.

Totodată, Primăria ***** nu s-a conformat prevederilor Codului Administrativ şi în termen de cel mult 30 zile, nu i-a răspuns la cererea reclamantului din 11.11.2022.

La 09.01.2023, a solicitat răspunsul cu privire la examinarea cererii sale de furnizare a informaţiei din 11.11.2022, iar la 12.01.2022, fiind invitată la sediul Primăriei *****, de către secretara Primăriei, i s-a solicitat să depună cerere de a i se elibera hotărârea primită în baza cererii reclamantului din 11.11.2022, iar mai apoi, i s-a eliberat scrisoarea juristului primăriei ***** din 06.12.2022, adresată primarului Victor Durbală, prin care se propune de a nu examina petiţia lui Viorica Gonța.

Nefiind de acord cu nefurnizarea informaţiei solicitate în termenul stabilit de Lege, precum şi cu scrisoarea din 06.12.2022 a juristului D. Polişciuc prin care s-a propus ca petiţia reclamantei să nu fie examinată, la 13.01.2023, s-a adresat cu cerere prealabilă către Oficiul Teritorial Chişinău al Cancelariei de Stat şi Primărie Ghidigici, solicitând următoarele: admiterea cererii; anularea scrisorii din 06.12.2022 a juristului D. Polişciuc prin care se propune ca cererea lui Viorica Gonța de furnizare a informaţiei din 11.11.2022 să nu fie examinată; Examinarea obiectivă a cererii sale din 11.11.2022, adresată Primăriei ***** şi furnizarea informaţiei, după cum urmează: - Cine au fost membrii Consiliului sătesc ***** care au decis repartizarea O. Gonța a terenului de lângă casă cu suprafaţa de 0,1992 ha? - Care a fost motivul (neglijenţa, abuzul, alt temei) de care s-au condus membrii consiliului sătesc *****, când au decis să repartizeze în proprietate O. Gonța terenul de lângă casă în mărime de 0,1992 ha, dacă terenul de lângă casa acesteia pe care-l deţinea în folosinţă, avea suprafaţa de 0,23 ha? - Care au fost suprafeţele terenurilor de lângă casă (adiacente terenului O. Gonța) ale vecinilor O. Gonța, cu care se mărgineşte terenul deţinut de ea în folosinţă de 0,23 ha, conform situaţiei la 12 martie 1992 şi ce suprafeţe ale terenurilor le-au fost repartizate acestor vecini prin Decizia nr.3/6 din 12.03.1992? Dacă cuiva din ei, prin Decizia 3/6 din 12.03.1992 a fost repartizat un teren mai mare decât cel deţinut în folosinţă, solicită să fie informată, în ce temei s-a repartizat un teren cu o suprafaţă mai mare decât cea deţinută; - Cui din vecinii O. Gonța i-a fost repartizată suprafaţa de 0,0308 ha care nu a fost repartizată O. Gonța? Solicită să comunice cui din vecini, cât teren i-a revenit din această suprafaţă şi în ce temei s-a decis majorarea terenului acestora fără a informa pe O. Gonța. - Au fost actualizate planurile geometrice ale terenurilor O. Gonța şi vecinilor ei, conform suprafeţelor repartizate prin Decizia 3/6 din 12.03.1992 ? Dacă au fost actualizate planurile menţionate, solicită să-i prezinte Actele de constatare a terenurilor, semnate de către proprietari şi vecinii lor; - Eliberarea copiei Deciziei Consiluiului sătesc ***** prin care a fost instituită comisia de repartizare a terenurilor (conform prevederilor legii 514/1991) şi lista nominală a comisiei.

Prin scrisoarea nr.l306/QT4 - 12 din 17.01.2023, Cancelaria de Stat a readresat cererea prealabilă depusă de Viorica Gonța către Primăria *****, cu indicaţia de a o informa despre rezultatele examinării.

Prin răspunsul la cererea prealabilă nr.02-1-32/33 din 26.01.2023, Primăria ***** a informat-o că pretenţiile sale faţă de Primărie sunt nefondate şi fără suport probatoriu şi i-a refuzat în furnizarea informaţiei solicitate.

Cu răspunsul dat nu este de acord şi îl consideră ilegal şi consideră că Primăria *****, neîntemeiat i-a refuzat în furnizarea informaţiei solicitate.

Solicită Viorica Gonța admiterea acţiunii; emiterea unei Hotărâri judecătorelti prin care să se dispună: anularea ca ilegală a scrisorii din 06.12.2022 a juristului D. Polişciuc prin care se propune ca cererea lui Viorica Gonța de furnizare a informaţiei din 11.11.2022 să nu fie examinată; anularea ca fiind ilegal a răspunsului Primăriei ***** nr.02-1-32/33 din 26.01.2023, prin care a fost soluţionată cererea prealabilă a V. Gonța şi s-a refuzat furnizarea informaţiei solicitate; obligarea Primăriei ***** ca în termen de 15 zile lucrătoare, să furnizeze lui Viorica Gonța, informaţia după cum urmează: - cine au fost membrii Consiliului sătesc ***** care au decis repartizarea O. Gonța a terenului de lângă casă cu suprafaţa de 0,1992 ha? - care a fost motivul (neglijenţa, abuzul, alt temei) de care s-au condus membrii consiliului sătesc *****, când au decis să repartizeze în proprietate O. Gonța terenul de lângă casă în mărime de 0,1992 ha, dacă terenul de lângă casa acesteia pe care-l deţinea în folosinţă, avea suprafaţa de 0,23 ha? - care au fost suprafeţele terenurilor de lângă casă (adiacente terenului O. Gonța) ale vecinilor O.

Gonţa, cu care se mărgineşte terenul deţinut de ea în folosinţă de 0,23 ha, conform situaţiei la 12 martie 1992 şi ce suprafeţe ale terenurilor le-au fost repartizat acestor vecini prin Decizia nr.3/6 din 12.03.1992? - Dacă cuiva din ei, prin Decizia 3/6 din 12.03.1992 a fost repartizat un teren mai mare decât cel deţinut în folosinţă, să fie informată, în ce temei s-a repartizat un teren cu o suprafaţă mai mare decât cea deţinută; - cui din vecinii O. Gonţa i-a fost repartizată suprafaţa de 0,0308 ha care nu a fost repartizată O. Gonţa? Solicită să-i fie comunicat cui din vecini, cât teren i-a revenit din această suprafaţă şi în ce temei s-a decis majorarea terenului acestora fără a informa pe O. Gonţa; -au fost actualizate planurile geometrice ale terenurilor O. Gonţa şi vecinilor ei, conform suprafeţelor repartizate prin Decizia 3/6 din 12.03.1992? Dacă au fost actualizate planurile menţionate, solicită să-i fie prezentate Actele de constatare a terenurilor, semnate de către proprietari şi vecinii lor; - eliberarea copiei Deciziei Consiluiului sătesc ***** prin care a fost instituită comisia de repartizare a terenurilor (conform prevederilor legii 514/1991) şi lista nominală a comisiei.

Prin **referința** depusă Primăria satului ***** a solicitat respingerea acțiunii depuse de Viorica Gonța ca fiind una neîntemeiată. În motivarea poziției sale, a indicat autoritatea pîrîtă că, la data de 11.11.2022 Gonţa Viorica s-a adresat către Primăria or. Vatra cu o cerere prin care solicită informaţii. Prezenta cerere a fost înregistrată de către Primăria s. ***** cu nr. de înregistrare 02/1 - 32/928 şi s-a răspuns la solicitare la data de 15.11.2022. Prin răspuns s-a comunicat că petiţia nu întruneşte cerinţele prevăzute de art.76 din Codul Administrativ al Republicii Moldova. Totodată s-a acordat un termen de 10 zile pentru a fi înlăturate neajunsurile.

Ulterior la data de 22.11.2022 Gonţa Viorica s-a adresat către Primăria or. Vatra cu o cerere privind continuarea procedurii administrative, recuzarea juristului, eliberarea din funcţie şi solicită furnizarea informaţiei. Prezenta cerere a fost înregistrată de către Primăria s. ***** cu nr. de înregistrare 02/1-32/968 şi s-a răspuns la solicitare la data de 05.12.2022.

Prin răspuns s-a comunicat că: „La data de 11.11.2022, a fost iniţiată procedura administrativă nr.02/1-32/928, în temeiul cererii doamnei Gonţa Viorica, privind furnizarea informaţiei aferent terenului cu nr.cadastral 0124205.018, amplasat în satul ***** str. ***** nr.4. Prin viza Primarului satului *****, procedura administrativă a fost repartizată spre examinare domnului Dorin Polişciuc - jurist în cadrul Primăriei satului *****.

Din considerentul că petiţia depusă, nu era deplină, nefiind anexate probe ce ar demonstra faptul deţinerii dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral 0124205018, precum şi alte probe, care ar dovedi dreptul acţionării din numele lui Gonța Olga, la 15.11.2022, Dorin Polişciuc expediază în adresa lui Gonţa Viorica, o solicitare prin care comunică necesitatea completării petiţiei/cererii depuse.

Prin urmare, fiind verificate acţiunile domnului Dorin Polişciuc, în cadrul examinării petiţiei doamnei Viorica Gonţa, careva acţiuni ilicite nu au fost constatate, de asemenea circumstanţe care ar duce la recuzarea acestuia de la examinarea petiţiei în speţă nu au fost stabilite.

De asemenea s-a informat petiţionarul despre dreptul de a înainta o acţiune în contencios administrativ, la Judecătoria Chişinău (sediul Rîşcani), în termenii prevăzuţi de art.209 Cod administrativ, cu respectarea procedurii prealabile prevăzute de art. 164 166 Cod administrativ.

Ulterior, la data de 06.12.2022 juristul din cadrul Primăriei s. ***** a înaintat către primar explicaţiile în formă scrisă, pentru a fi anexate la dosarul administrativ.

Ulterior la data de 13.01.2023 Gonţa Viorica s-a adresat către Primăria or. Vatra cu o cerere, prin care solicită: anularea scrisorii emise de către juristul primăriei din 06.12.2022 şi examinarea obiectivă a cererii din 11.11.2022. Prezenta cerere a fost înregistrată cu nr. 02/1-32/33 şi s-a remis răspuns la data de 26.01.2023. Prin răspuns s-a comunicat că: „în termenul acordat, petentul nu a înlăturat neajunsurile indicate, cum ar fi: dreptul de acţionare din numele lui Gonţa Olga, dreptul de proprietate asupra terenului nr. cadastral 0124205.018, amplasat în satul ***** str. ***** nr.4 etc. Dat fiind faptul neînlăturării neajunsurilor indicate, în termenul acordat, în conformitate cu prevederile art. 76 alin. (2) Cod administrativ, petiţia în speţă nu a fost examinată, despre faptul dat fiind informat conducătorul instituţiei (primarul). Astfel, reieşind din cele relatate, conchide că pretenţiile înaintate nu sunt fondate, neavând careva suport de drept şi de fapt, motiv din care urmează a fi respinsă. Totodată s-a informat că în caz de dezacord cu decizia adoptată şi revendicarea încălcării unui drept, conform prevederilor art. 20 şi art. 189

Cod Administrativ al Republicii Moldova, sunteţi în drept de a înainta o acţiune în contencios administrativ, la Judecătoria Chişinău (sediul Rîşcani), în termenii prevăzuţi de art. 209 Cod administrativ".

Cu privire la dreptul discreţionar menţionează că APL ***** în temeiul dreptul discreţionar a aplicat sancţiunea de a nu examina petiţia nr. 02/1-32/928. A această soluţie este una legală şi întemeiată în conformitate cu prevederile art.76 alin.(2) din Codul Administrativ al Republicii Moldova, care prevede că: „ (2) Dacă petiţia nu corespunde cerinţelor prevăzute la art. 72 alin. [3] sau art. 75 alin. (1) lit. c)-e), solicitantului i se indică asupra neajunsurilor şi i se acordă un termen rezonabil pentru înlăturarea lor. în cazul în care petiţionarul nu înlătură neajunsurile în termenul acordat, petiţia nu se examinează".

Învederează că reclamantul a înaintat o cerere către Primăria s. ***** prin care a solicitat informaţii. Ca urmare a examinării cererii nr. 02/1-32/928 APL ***** a constat că cererea urmează a fi completată cu acte prin care se probează dreptul de acţionare din numele lui Gonţa Olga şi acte ce atestă dreptul de proprietate asupra terenului nr. cadastral 0124205.018, amplasat în satul ***** str. ***** nr.4 etc. Pentru înlăturarea neajunsurilor a fost acordat un termen de 10 zile. În acest termen reclamantul nu a înlăturat neajunsurile, motiv pentru care, petiţia nr. 02/1-32/928 nu a fost examinată în fond şi a fost aplicată sancţiunea de a nu examina.

Cu privire la anularea ca ilegală a scrisorii din 06.12.2022 a juristului D. Polişciuc, menţionează că acest act constituie declaraţiile persoanei care a primit spre examinare petiţia nr. 02/1-32/928, adresate Primarului s. ***** în cadrul investigării interne a acţiunilor reprezentantului APL *****. Cu privire la acest act, consideră că, acesta nu produce efecte juridice faţă de partea reclamantă şi prin urmare acest act nu poate fi contestat şi ca efect anulat.

Cu privire la anularea ca fiind ilegal a răspunsului Primăriei ***** nr.02-1-32 / 33 din 26.01.2023, menţionează că prin acest act s-a menţinut răspunsul la petiţia nr. 02/1-32/928 din 11.11.2022. Din motiv că reclamantul nu a înlăturat neajunsurile APL ***** a acţionat corect prin aplicarea sancţiunii de neexaminare a petiţiei.

Cu privire la obligarea Primăriei ***** să furnizeze informaţii, menţionează că această acţiune nu este una întemeiată.

Potrivit art. 206 din Codul Administrativ al Republicii Moldova: „(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ)".

Astfel, potrivit articolului citat mai sus, acţiunea în contencios administrativ poate fi în obligare doar în cazul în care se obliga a fi emis un act administrativ, dar nu şi în obligarea la acţiune şi inacţiune.

Menţionează că cererea de a fi eliberate informaţii poate fi depusă repetat la sediul furnizorii de informaţii în temeiul legii nr. 148 din 09.06.2023 privind accesul la informaţiile de interes public, publicată: 08.07.2023 în Monitorul Oficial Nr. 234 art. 410 şi intrată în vigoare la data de 08.01.2024.

În ședința de judecată, reprezentantul Viorica Gonța a pledat pentru admiterea acțiunii în sensul formulat.

În ședința de judecată, Primăria satului ***** și reprezentantul său nu s-au prezentat, motiv din care instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia conform art.218 lit.d) din Codul Administrativ.

Terțul Oficiul territorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu s-a prezentat la ședință, însă a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa. (f.d. 58)

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind poziția participanților prezenți la proces, analizând piesele dosarului prin prisma rigorilor art. 130 din Codul de procedură civilă prin coraportare la prevederile legale ce guvernează raportul juridic

litigios, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea dedusă judecății este întemeiată partial și urmează a fi admisă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 6 din Codul administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părți ale procedurii administrative.

În concordanță cu art. 8 din Codul administrativ, regimul de putere publică reprezintă ansamblul competențelor prevăzute de lege în vederea realizării sarcinilor autorităților publice, care le conferă posibilitatea de a se impune cu forță juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice.

Conform art. 10 din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

În conformitate cu art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În acord cu art.20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În corespundere cu art. 60 din Codul administrativ, termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul general curge de la:

a) data prevăzută în lege pentru exercitarea unei atribuţii stabilite;

b) data înregistrării cererii de către autoritatea publică ierarhic superioară sau de cea de control;

c) data înregistrării cererii complete, după caz cu toate actele necesare, sau de la data la care petiţia a fost transferată autorităţii publice competente. Dacă cererea nu este completă, autoritatea publică propune petiţionarului să prezinte actele lipsă şi stabileşte un termen în acest sens.

În cazul depunerii cererii privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care hotărârea instanţei de judecată prin care s-a anulat actul administrativ ilegal a rămas definitivă. Dacă autoritatea publică a anulat un act administrativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care decizia cu privire la anularea actului administrativ ilegal a rămas incontestabilă.

Din motive justificate legate de complexitatea obiectului procedurii administrative, termenul general poate fi prelungit cu cel mult 15 zile. Această prelungire are efect doar dacă este comunicată în scris participanţilor la procedura administrativă în termen de 30 de zile, împreună cu motivele prelungirii.

În mod excepţional, când în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, autoritatea publică poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care nu va depăşi 90 de zile.

Conform art. 64 din Codul administrativ, autoritatea publică este obligată să soluţioneze o cerere potrivit competenţelor sale şi în termenul stabilit de lege.

Refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeaşi regulă se aplică şi în cazul nesoluţionării unei cereri în termen legal.

Prin derogare de la prevederile alin. (2), în cazurile prevăzute de lege, nesoluţionarea în termen a unei cereri se consideră drept acceptare a acesteia.

Potrivit art. 93 din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În concordanță cu art. 165 din Codul administrativ, cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiţiei. Daca autoritatea publică nu soluţionează cererea în termenul prevăzut de prezentul cod, cererea prealabilă poate fi depusă în decursul unui an de la expirarea termenului.

Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau este indicată incorect, cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ ori a respingerii petiţiei.

Nulitatea unui act administrativ individual poate fi invocată şi fără obligaţia de a respecta un termen.

În consonanță cu art. 167 din Codul administrativ, dacă consideră cererea prealabilă ca fiind admisibilă şi întemeiată, autoritatea publică emitentă anulează în tot sau în parte actul administrativ individual contestat sau emite actul administrativ individual solicitat.

Dacă respinge în tot sau în parte cererea prealabilă ca fiind inadmisibilă sau neîntemeiată, autoritatea publică emitentă transmite dosarul administrativ cu toate actele autorităţii publice ierarhic superioare.

Autoritatea publică emitentă soluţionează cererea prealabilă în termen de 15 zile calendaristice. Prevederile art. 60 alin. (2)–(5) se aplică corespunzător.

Dacă prin cererea prealabilă se solicită şi repararea prejudiciului, atunci cererea privind repararea prejudiciului se examinează de autoritatea publică emitentă în procedură administrativă separată.

Conform art. 168 din Codul de procedură civilă, dacă autoritatea publică emitentă a respins în tot cererea prealabilă, decizia definitivă cu privire la cererea prealabilă este luată de autoritatea publică ierarhic superioară. Dacă autoritatea publică emitentă a respins în parte cererea prealabilă, autoritatea publică ierarhic superioară soluţionează doar partea respinsă a cererii prealabile.

Dacă este necesară investigarea circumstanţelor, autoritatea publică ierarhic superioară poate efectua ea însăşi aceste investigaţii sau poate împuternici autoritatea emitentă să le efectueze.

Soluţionând cererea prealabilă, autoritatea publică ierarhic superioară poate decide în sensul agravării situaţiei participantului care a depus cererea prealabilă (*reformatio in pejus*), dacă legea nu prevede expres altfel.

Conform art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

În acord cu art.195 din Codul administrativ, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art. 169–171.

Conform art.208 din Codul administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Dacă autoritatea publică competentă decide cu privire la cererea prealabilă, deşi termenul pentru depunerea cererii prealabile nu a fost respectat, acţiunea în contenciosul administrativ este oricum admisibilă. Această prevedere nu se aplică în cazul în care printr-un act administrativ individual este favorizat un terţ.

Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

O acţiune în realizare se admite numai dacă reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere prin care a solicitat realizarea, tolerarea sau omiterea unei acţiuni.

O acţiune în constatare este admisibilă numai dacă reclamantul s-a adresat anterior la autoritatea publică competentă cu cerere de constatare.

În concordanţă cu art. 218 din Codul administrativ, examinarea şi soluţionarea în fond a acţiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepţii:

a) examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în şedinţă publică, iar în cazuri de excepţie stabilite de lege – în şedinţă închisă. Participanţii la proces se citează; în citaţie se comunică locul, data şi ora şedinţei. Dacă participanţii la proces convin de comun acord, examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în procedură scrisă;

b) instanţa de judecată acceptă probele prezentate după termenul stabilit în faza de pregătire pentru examinarea în fond a acţiunii în contencios administrativ, numai dacă participanţii la proces justifică şi probează imposibilitatea prezentării probelor în termenul stabilit de instanţă;

c) participanţii la proces care s-au prezentat cel puţin o dată în şedinţa de judecată pe parcursul examinării acţiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acţiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citaţiei pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară;

d) neprezentarea la şedinţa de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanţilor şi/sau a reprezentanţilor lor nu împiedică soluţionarea acţiunii în contenciosul administrativ.

Conform art.219 din Codul administrativ, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

În conformitate cu art. 225 din Codul administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Conform art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 121 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

În ședința de judecată s-a constatat că, Viorica Gonța la 11.11.2022 s-a adresat către Primăria satului ***** cu cerere privind furnizarea informației, solicitînd accesul la informația oficială și anume: - ”Cine au fost membrii Consiliului sătesc ***** care au decis repartizarea O. Gonţa a terenului de lângă casă cu suprafaţa de 0,1992 ha? - Care a fost motivul (neglijenţa, abuzul, alt temei) de care s-au condus membrii consiliului sătesc *****, când au decis să repartizeze în proprietate O. Gonţa terenul de lângă casă în mărime de 0,1992 ha, dacă terenul de lângă casa acesteia pe care-l deţinea în folosinţă, avea

suprafaţa de 0,23 ha ? - Care au fost suprafeţele terenurilor de lângă casă (adiacente terenului O. Gonţa) ale vecinilor O. Gonţa, cu care se mărgineşte terenul deţinut de ea în folosinţă de 0,23 ha, conform situaţiei la 12 martie 1992 şi ce suprafeţe ale terenurilor le-au fost repartizate acestor vecini prin Decizia nr.3/6 din 12.03.1992? Dacă cuiva din ei, prin Decizia 3/6 din 12.03.1992 a fost repartizat un teren mai mare decât cel deţinut în folosinţă, solicit să mă informaţi, în ce temei s-a repartizat un teren cu o suprafaţă mai mare decât cea deţinută; - Cui din vecinii O. Gonţa i-a fost repartizată suprafaţa de 0,0308 ha care nu a fost repartizată O. Gonţa? Solicit să comunicaţi cui din vecini, cât teren i-a revenit din această suprafaţă şi în ce temei s-a decis majorarea terenului acestora fără a informa pe O. Gonţa; - Au fost actualizate planurile geometrice ale terenurilor O. Gonţa şi vecinilor ei, conform suprafeţelor repartizate prin Decizia 3/6 din 12.03.1992 ? Dacă au fost actualizate planurile menţionate, solicit să-mi prezentaţi Actele de constatare a terenurilor, semnate de către proprietari şi vecinii lor. (f.d. 12-13)

Prin scrisoarea nr.02/1-32/928 din 15.11.2022 autoritatea pîrîtă a solicitat lui Viorica Gonța anexarea la petiția depusă în termen de 10 zile calendaristice a actelor c ear confirma dreptul de reprezentare/acționare din numele lui Olga Gonța, în caz contrar petiția nu va fi examinată conform art.76 din Codul Administrativ. (f.d. 14)

Viorica Gonța, recepționînd scrisoarea nr.02/1-32/928 din 15.11.2022, la data de 22.11.2022 a depus o cerere privind continuarea procedurii administrative și furnizarea informației solicitate prin cererea din 11.11.2022, menționînd că Olga Gonța a decedat însă în anul 2017 și nu poate prezenta împuterniciri de la aceasta, iar cererea depusă la 11.11.2022 este depusă din nume propriu. (f.d. 15-16)

La 12.01.2023 Viorica Gonța a depus o cerere în adresa Primăriei satului *****, solicitînd că-I fie comunicată hotărîrea adoptată pe marginea cererii de furnizare a informației depusă la 11.11.2022. (f.d. 17)

Prin scrisoarea din 06.12.2022 executorul cererii de furnizare a informației și anume juristul din cadrul Primăriei s. *****, Dorin Polișciuc, a comunicat Primarului satului ***** despre neexaminarea cererii depuse de Viorica Gonța privind accesul la informația oficială, conducîndu-se de prevederile art.76 din Codul Administrativ. (f.d. 18)

Nefiind de accord cu inacțiunea Primăriei satului *****, la 13.01.2023 Viorica Gonța a depus cerere prealabilă în adresa Oficiului territorial Chișinău al Cancelariei de Stat, solicitînd examinarea cererii de acces la informație și admiterea acesteia. (f.d. 19-22)

Oficiul territorial Chișinău al Cancelariei de Stat a redirecționat după competență pentru examinare cererea prealabilă depusă de reclamant, indicînd despre necesitatea soluționării acesteia și comunicării rezultatului către subiect. (f.d. 23)

Primăria satului *****, examinînd cererea prealabilă depusă de Viorica Gonța, a dispus asupra respingerii acesteia, fapt comunicat reclamantei prin scrisoarea nr.02/1-32/33 din 26.01.2023. (f.d. 24)

Inacțiunea autorității publice pârâte a determinat reclamantul să formuleze acțiune în instanța de judecată, respectând exigențele de admisibilitate a acțiunii prevăzute de Codul administrativ, în special reclamantul s-a încadrat în termenul legal, a revendicat un drept legitim vătămat – dreptul de acces la informație, respectiv instanța de judecată nu reține nici un temei de inadmisibilitate a acțiunii depuse de Viorica Gonța.

În unison cu art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau a comunica informaţii ori idei fără amestecul autorităţilor publice şi fără a ţine seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societăţile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare. Exercitarea acestor libertăţi ce comportă îndatoriri şi responsabilităţi poate fi supusă unor formalităţi, condiţii, restrângeri sau sancţiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, apărarea ordinii şi prevenirea infracţiunilor, protecţia sănătăţii, a moralei, a reputaţiei sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informaţiilor confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti.

Conform art.34 din Constituția Republicii Moldova, dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit. Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

În conformitate cu art.1 din Legea nr.982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, prezenta lege reglementează:

a) raporturile dintre furnizorul de informaţii şi persoana fizică si/sau juridică în procesul de asigurare şi realizare a dreptului constituţional de acces la informaţie;

b) principiile, condiţiile, căile şi modul de realizare a accesului la informaţiile oficiale, aflate în posesia furnizorilor de informaţii;

d) drepturile solicitanţilor informaţiei;

e) obligaţiile furnizorilor de informaţii în procesul asigurării accesului la informaţiile oficiale;

f) modalitatea apărării dreptului de acces la informaţie.

Nu constituie obiect al prezentei legi raporturile care au legătură tangenţială cu raporturile enumerate în alineatul (1) al prezentului articol şi se referă la:

a) colectarea, prelucrarea, depozitarea şi garantarea integrităţii informaţiilor;

b) prezentarea obligatorie a informaţiilor prevăzute de lege de către persoane private autorităţilor publice, instituţiilor publice;

c) accesul autorităţilor publice, instituţiilor publice, persoanelor fizice şi/sau juridice, abilitate cu gestionarea unor servicii publice, la informaţiile aflate în posesia altor asemenea autorităţi publice, instituţii publice, persoane fizice şi/sau juridice;

d) furnizarea informaţiilor referitoare la propria activitate de către persoane fizice şi juridice private, partide şi formaţiuni social-politice, fundaţii, asociaţii obşteşti.

În conformitate cu art. 5 din același act legislativ, subiecţi ai prezentei legi sunt furnizorul de informaţii şi solicitantul informaţiei.

Furnizori de informaţii, adică posesori ai informaţiilor oficiale, obligaţi să le furnizeze solicitanţilor în condiţiile prezentei legi, sunt:

a) autorităţile publice centrale şi locale - autorităţile administraţiei de stat, prevăzute în Constituţia Republicii Moldova şi anume: Parlamentul, Preşedintele Republicii Moldova, Guvernul, administraţia publică, autoritatea judecătorească;

b) instituţiile publice centrale şi locale - organizaţiile fondate de către stat în persoana autorităţilor publice şi finanţate de la bugetul de stat, care au ca scop efectuarea atribuţiilor de administrare, social-culturale şi altor atribuţii cu caracter necomercial;

c) persoanele fizice şi juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituţia publică, sunt abilitate cu gestionarea unor servicii publice şi culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informaţii oficiale.

Pot solicita informaţii oficiale, în condiţiile prezentei legi:

a) orice cetăţean al Republicii Moldova;

b) cetăţenii altor state, care au domiciliul sau reşedinţa pe teritoriul Republicii Moldova;

c) apatrizii stabiliţi cu domiciliul sau cu reşedinţa pe teritoriul Republicii Moldova.

În acord cu **art. 6 din aceeași lege**, în sensul prezentei legi, informaţii oficiale sînt considerate toate informaţiile aflate în posesia şi la dispoziţia furnizorilor de informaţii, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate şi/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziţia lor în condiţiile legii de către alţi subiecţi de drept.

În sensul prezentei legi, drept documente purtătoare de informaţii sunt considerate:

1) oricare din următoarele (sau o parte din acestea):

a) orice hârtie sau alt material pe care există un înscris;

b) o hartă, un plan, un desen, o fotografie;

c) orice hârtie sau alt material pe care sînt marcaje, figuri, simboluri sau perforări care au un sens pentru persoanele calificate să le interpreteze;

d) orice obiect sau material din care pot fi reproduse sunete, imagini sau înscrisuri cu sau fără ajutorul unui alt articol sau mecanism;

e) orice alt înregistrator de informaţie apărut ca rezultat al progresului tehnic;

2) orice copie sau reproducere a purtătorilor de informaţii menţionaţi la punctul 1) al prezentului alineat;

3) orice parte a unei copii sau reproduceri menţionate la punctul 2) al prezentului alineat.

Informaţiile oficiale nedocumentate, care se află în posesia furnizorilor (persoanelor responsabile ale acestora), vor fi puse la dispoziţia solicitanţilor în ordine generală.

În corespundere cu art. 10 din legea precitată, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informaţii, personal sau prin reprezentanţii săi, orice informaţii aflate în posesia acestora, cu excepţiile stabilite de legislaţie.

Dreptul persoanei de a avea acces la informaţii, inclusiv la informaţiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decât în condiţiile legii.

Orice persoană care solicită acces la informaţii în conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligaţia dea-şi justifica interesul pentru informaţiile solicitate.

În concordanță cu art. 15 și 16 din actul legislativ vizat, cererile scrise cu privire la accesul la informaţie vor fi înregistrate în conformitate cu legislaţia cu privire la registre şi petiţionare.

Cererile respective vor fi examinate şi satisfăcute de funcţionarii publici responsabili de furnizarea informaţiilor.

Deciziile, luate în conformitate cu prezenta lege, vor fi comunicate solicitantului într-un mod ce ar garanta recepţionarea şi conştientizarea acestora.

În cadrul satisfacerii cererii privind accesul la informaţie, furnizorii vor lua toate măsurile necesare pentru nedivulgarea informaţiilor cu acces limitat, pentru protecţia integrităţii informaţiilor şi excluderea accesului nesancţionat la ele.

Informaţiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziţia solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informaţie.

Termenul de furnizare a informaţiei, documentului poate fi prelungit cu 5 zile lucrătoare de către conducătorul instituţiei publice dacă:

a) cererea se referă la un volum foarte mare de informaţii care necesită selectarea lor;

b) sunt necesare consultaţii suplimentare pentru a satisface cererea.

Autorul cererii va fi informat despre orice prelungire a termenului de furnizare a informaţiei şi despre motivele acesteia cu 5 zile înainte de expirarea termenului iniţial.

Conform art. 21 din aceeași lege, persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim de către furnizorul de informaţii poate ataca acţiunile acestuia atât pe cale extrajudiciară, cât şi direct în instanţa de contencios administrativ competentă.

Persoana, de asemenea, se poate adresa pentru apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime Avocatului Poporului.

Persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim poate ataca orice acţiune sau inacţiune a persoanei responsabile pentru primirea şi examinarea cererilor de acces la informaţii, dar în special cu privire la:

a) refuzul neîntemeiat de a primi şi înregistra cererea;

b) refuzul de a asigura accesul liber şi necondiţionat la registrele publice aflate la dispoziţia furnizorului de informaţii;

c) încălcarea termenelor şi procedurii de soluţionare a cererii de acces la informaţie;

d) neprezentarea sau prezentarea necorespunzătoare a informaţiilor solicitate;

e) refuzul neîntemeiat de a prezenta informaţiile solicitate;

f) atribuirea neîntemeiată a informaţiei la categoria informaţiilor care conţin secrete de stat, secrete comerciale sau la categoria altor informaţii oficiale cu accesibilitate limitată;

g) secretizarea neîntemeiată a unor informaţii;

h) stabilirea plăţii şi mărimii acesteia pentru informaţiile furnizate;

i) cauzarea unor prejudicii materiale şi/sau morale prin acţiunile ilegale ale furnizorului de informaţii.

În cadrul soluţionării litigiilor privind accesul la informaţie, organele competente vor întreprinde măsuri pentru protejarea drepturilor tuturor persoanelor ale căror interese pot fi atinse prin divulgarea informaţiei, inclusiv se va asigura participarea acestora în cadrul procesului în calitate de terţă parte.

Instanţa de judecată, în cadrul examinării litigiilor privind accesul la informaţie, va întreprinde toate măsurile rezonabile şi suficiente de precauţie, inclusiv convocarea şedinţelor închise, pentru a evita divulgarea informaţiilor, accesul limitat la care poate fi îndreptăţit.

Instanța remarcă faptul că, accesul la informațiile oficiale constituie un drept fundamental al persoanei de a fi informat, o modalitate de control asupra activităţii autorităţilor/instituţiilor publice, de stimulare a formării opiniilor şi participării active a populaţiei la procesul de luare a deciziilor în spirit democratic.

Instanța constată indubitabil că, furnizorul de informații – Primăria satului ***** nu i-a prezentat solicitantului de informații – Viorica Gonța, în interiorul termenului legal, cele pretinse în cererea depusă la 11.11.2022 cu nr. de intrare 02/1-32/928.

Mai mult ca atît, pentru a nu furniza informație solicitată, autoritatea pîrîtă în mod arbitrar a pus piedici reclamantului pentru a nu-I examina cererea de acces la informație. Astfel pîtîtul i-a formulat niște cerințe de înlăturare a neajunsurilor din cererea depusă la 11.11.2022, cerințe imposibil de executat, or executorul desemnat pentru examinarea cererii de acces la informație a solicitat prezentarea împuternicirilor lui Viorica Gonța de a o reprezenta pe Olga Gonța (mama reclamantei), care a decedat în anul 2017, pe cînd autoritatea pîrîtă are obligația pozitivă să cunoască această circumstanță, or atît reclamanta cît și mama acesteia sunt/a fost locuitori din circumscripția autorității pîrîte, autoritatea publică locală fiind în cunoaștință de cauză despre persoanele decedate din localitate.

Respectiv instanța de judecată apreciază ca fiind ilegale acțiunile pîrîtului de a condiționa examinarea cererii de acces la informație de niște circumstanțe irelevante proceudrii administrative intentate de Viorica Gonța, cu atît mai mult că reclamanta a solicitat din nume propriu examinarea cererii depuse la 11.11.2022, bunul imobil fiind donat acesteia de către mama decedată în anul 2017. (f.d. 27-28)

Primăria satului ***** nici nu a comunicat reclamantului rezultatul examinării cererii de acces la informație depusă la 11.11.2022, fiindu-I remis un răspuns abia după intervenția Oficiului territorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

În acest sens, se constată cu certitudine încălcarea dreptului de acces la informație a reclamantului Viorica Gonța.

Instanța reține cu titlu de principiu că Viorica Gonțaca solicitant de informații este absolvit de obligația de a-și justifica interesul pentru informațiile solicitate grație **art. 10 din Legea privind accesul la informație.**

Din moment ce informația solicitată de reclamant nu este de accesibilitate limitată, cu caracter personal sau exceptată de la protecția Legii privind accesul la informație, ci una oficială, Primăria satului ***** urmează să furnizeze lui Viorica Gonța răspuns îîn volum deplin și concret la întrebarea din cererea de acces la informație cu nr.02/1-32/928 depusă de partea reclamantă la 11.11.2022.

În consecință, instanța constată că ingerința în dreptul reclamantului de acces nestingherit la informații nu a fost prevăzută de lege și nu a urmărit un scop legitim, astfel dreptul de acces la informație a fost încălcat.

Totodată, instanța de judecată va respinge solicitarea lui Viorica Gonța de a-I fi comunicată informația în termen de 15 zile, or comunicarea informației va avea loc doar după intrarea în vigoare a hotărîrii judecătorești și punerea acesteia în executare.

În temeiul celor exapuse și în conformitate cu prevederile art.34 alin.1, 2 din Constituţie, art.5 alin.2, art.6 alin.1 şi 2, art.10 alin. 1-3, 11 alin.1 lit.1)- 6) din Legea privind accesul la informaţie, art.art.224-225 din Codul administrativ, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite parțial acțiunea depusă de Viorica Gonța.

Se obligă Primăria satului ***** să ofere reclamantului Viorica Gonța răspuns la cererea de acces la informație cu nr.02/1-32/928 depusă de partea reclamantă la 11.11.2022 cu eliberarea informației solicitate.

În rest pretențiile din cererea de chemare în judecată, se resping ca neîntemeiate.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedinte de şedinţă, judecător Vitalii Ciumac